

27/27

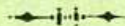
A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon, 1894. szeptember 5. és 6-ikán

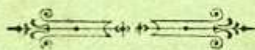
Szabó Károly esperes és *Ritoók Zsigmond*
egyházmegyei gondnok elnöklete mellett tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :

AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRADON,

NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

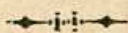
1894.

A
BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

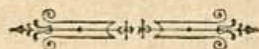
Nagyváradon, 1894. szeptember 5. és 6-ikán

Szabó Károly esperes és *Ritoók Zsigmond*
egyházmegyei gondnok elnöklete mellett tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :
AZ EGYHÁZMEGYE.

NAGYVÁRADON,
NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN,
1894.

J E G Y Z Ó K Ö N Y V E

a bihari ev. ref. egyházmegye 1894.
szeptember hó 5. és 6-án Nagyváradon
tartott közgyűlésének.

Jelenvoltak :

S z a b ó Károly esperes és R i t o ó k Zsigmond gondnok
kettős elnökle mellett :

Biró János, Csillag Lajos, Szemes László, Nádudvari
Lajos ugyis mint közigazgatási pénztárnok, Csák Máté
egyházi-, Kiss Elek, Pappszász Károly, Hegyesi Márton,
Miskólczy Árpád és K. Nagy Sándor világi tanácsbírák,
dr. Fazekas Imre ügyész, Kocsis József lelkész-gyámoldai
pénztárnok, dr. Várady Zsigmond világi-, Sulyok István
és Zsigmond Ferencz egyházi jegyzők.

A lelkészi karból :

Bódogh János, Bugyi Mihály, Bugyi Sándor, Doma
Gyula, Nagy Sándor, Major Gyula, Bedő Károly, Szat-
mári László, Vadon Miklós, Nánássi Imre, Kovács János,
Bögös Lajos, Kiss Antal, Háger Miklós, Makay Károly,
Szalay Pál, Rigó Lajos, Bokros Benedek, Kágyi Lajos.

A tanítói karból :

Engi Ferencz, Kovács Gábor, Szabó Márton, Szi-
ráky Béla, Szabó Lajos, Kovács Endre, Nagy Imre,
Karsai János.

Egyházak képviselésében :

Méhes Lajos gondnok Biharról ; Nagy Sándor pres-
byter H.-K.-Pályiból ; Kovács Endre Furtáról ; Merzsán

Elek Nagykerekiből ; Lukács István Mező-Telkiből ; Gombos Sándor Nagy-Szalontáról.

Ezekén kívül számos hallgatók.

48. szám. Esperes elnök Istenhez emelt buzgó imádság után a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

49. szám. Az egyházak képviselői megbízó leveleik alapján igazoltakul jelentetnek ki.

50. szám. Olvastatott az esperes időszaki jelentése a mint következik :

Nagytiszteletű és Tekintetes Egyházmegyei közgyűlés !

Tiszteletteljes időszaki jelentésemet, lelkészi karunk egy nagyreményű ifju tagja néhai Tóth Albert pelbárhidai lelkész, f. évi július 12-ikén bekövetkezett halálának bejelentésével kell megkezdenem. A H.-Nánáson született, felsőbb tudományokat a debreczeni főiskolában jeles eredménynyel végzett ifju, egy évi esküdt felügyelőség után : 1881-ben ér-körtvélyesi, 1882-től 1887-ig gálos-petri-i, 1887-től 1893-ig bihari segédlelkész s az utóbbi hat évben egyszersmind a Rigó Ferencz ur házában nevelő volt. 1893. október 8-ikán, 12 évi segédlelkészkedés után pelbárhidai lelkészszé választatott, hol 8 havi nagyrészen betegséggel eltöltött rövid életének 36-ik évében, tüdősorvadás miatt, véget vetett a halál. A szép tehetséggel, sok készütséggel bíró, jobb sorsra érdemes ifjunak, küzdelmei után legyen csendes pihenése a föld nyugtató hantjai alatt, emlékezete pedig éljen tanítványai, barátai és ösmerősei lelkében s buzdítsa őket minden szép és nemes iránt, a boldogult példaadása szerint lelkesedésre ! Kérem emlékekezetének jegyzőkönyvünkben megörökítését.

Lelkészi karunkban a f. évi márcz. 30-ika óta, a fentebb bejelentett elhalálozáson kívül csak azon változás történt, hogy épen a boldogult ifju lelkész helyére, a pelbárhidai egyház a f. évi augusztus hó 26-ikán meghívás útján T. Zagyva Gyula nagyváradi egyik segédlelkész urat választotta meg, mely választás a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés előtt megerősítés végett elő fog terjesztetni.

A tanítói testületben szintén kevés változás történt, nevezetesen : Julius 13-ikán Nemes Balázs furtai fitanító 250 forint évi díjjal nyugalomba helyeztetett.

Julius 21-dikén Király Pál váncsodi ideiglenes tanítónak, állítólag képesítő vizsgára menetel czéljából szolgáló bizonyítvány adatott.

Augusztus 14-ikén Mező-Keresztesen nagyobb leányok tanítójául Karsai János volt b.-bőszörményi ideiglenes tanító választatott, megerősítés végett a gyűlés elé terjesztetik.

Augusztus 27-ikén Furtán a nyugalomba vonult Nemes Balázs helyett Kovács Endre mező-sassi rendes tanító választatott.

Augusztus 27-én Juhász Sándor n.-kerekii ideiglenes leánytanítónak, ki Pocsajba választatott, esperesi elbocsátás adatott, állomása most pályázat alatt áll.

2. A törvényszerű egyházlátogatás, három körben, három küldöttség és pedig : a sárréti körben : n. t. Csillag Lajos és Szemes László, — a körösvölgyi körben : n. t. Biró János és Csák Máté. — a hegyköz-berettyó-völgyi körben : esperes és n. t. Nádudvari Lajos tanácsbíró urak által fogاناتosított május 24-től június 10-ig, ugyanazon időben.

Az egyházlátogató küldöttségek jelentései, valamint közvetlen tapasztalásom szerint is örömmel jelentem, hogy egyházainkban a béke — bár a nehéz anyagi viszonyok s az előhaladás folytonos követelményei miatt, elégedetlenek több helyeken találtak, — sehol meg nem zavartatott. A nazarénusok szaporodásáról ugyan a presbyteriumok nem tettek jelentést, mégis a külső jelekből ítélve úgy látszik, hogy Bihar-Püspökiben, Biharon és Szalárdon, hol templomokat is építettek, szaporodóban vannak. Vallásosság és erkölcsiség tekintetében, a mult évi tapasztalatokhoz mérten, panaszra ok nincsen, a mennyiben a templomba járók és urvacsorával élők száma nem fogyott, de másfelől az uralkodó bűnök : káromkodás, vasárnapi munka, vadházasság sem kevesbedtek. A tanügyről, a tanügyi bizottság fog előterjesztést tenni, itt általánosságban annyit jelenthetek, hogy a jeles tanerők szaporodnak, a szakképzett okleveles új tanítókkal, a régi igazolványos tanítók fogyása azonban aggodalomra ad okot,

hogy kisebb javadalmu tanítói állomásainkra tanító nem akad.

3. Járványos betegségek miatt az iskolákban a tanítás — a hozzám beküldött jelentések szerint — szünetelt H.-K.-Pályiban kanyaró miatt ápril 14-től, — Biharon himlő járvány miatt ápril 26-tól mind a három iskolában, Zsákán ápril 27-től difteritisz miatt két iskolában és H.-K.-Kovácsiban ápril 30-tól az iskolai év végéig.

4. Julius 15-ikén Siterben a leányiskola, ki nem derithetett okból egészen leégett, az egyház a biztosító társulattól uyert 468 forint kártérítést még 471 forint 70 krajczárral pótolva. — mit kölcsönül vett fel — az iskolát és tanítói lakot ismét felépíttette, úgy hogy az iskolai év beálltával az épület használhatóvá tétetett.

Ugyancsak julius hónapban leégett a mezőtelegdi ev. ref. egyház piaczi bérháza is, mit az egyháztanács, a falak fentarthatása czéljából sürgősen felépíttetett, még pedig hogy a bérházat jövedelmezőbbé tegye, az utczára egy bolthelyiséggel, kenyéráruló helylyel és egy kettős faszinnel megtoldotta. Az építésre 2000 forint kölcsönt a presbyterek jóállása mellett a debreczeni főiskola pénztárából vett fel — s azt a bérház jövedelméből fogja törleszteni.

5. Sajnálattal jelentem, hogy a debreczeni országos tanszerkiállítás megnézésére, a tanító testület legalább két tanítónak egyházmegyei költséggel elküldése iránt kérvényezett hivatalomhoz, de fájdalom! rendelkezésem alatti pénz hiánya miatt, a kérelemnek eleget nem tehettem, — örömmel jelentem azonban be a mező-keresztesi egyház követésre méltó példáját, mely szerint a tanszerkiállítás megnézésére 20 forintot szavezott meg, a melyből 15 forintot egyik tanítója Beksi Ziza Eszenyinének, 5 forintot pedig lelkészének adott utiköltségül.

Az egyházlátogatás részletesebb adatai.

I. Népmozgalmi adatok.

Anyaegyház van 42, leányegyház 1, fiókegyház 92.

Rendes lelkész 43, segédlelkész 3, vallástanár 1.

Lelkek száma az egyházakban : fi 23.927 ; nő 23.330, együtt 47.257.

Lelkek száma a fiók egyházakban: fi 656, nő 663, együtt 1269.

Lelkek száma az anya- és fiókegyházakban: fi 24,583, nő 23.993, együtt 48.526. Kevsőbb az előző évinél: 323-mal.

Szülöttek száma törvényesen: fi 1066, nő 978; együtt 2044, előző évben volt 1902; több 142-vel.

Szülöttek száma törvénytelenül: fi 141, nő 140, együtt 281. Az elmúlt évben volt 243, több 38-czal.

Halva született: fi 40, nő 39, együtt 79. Az előző évben volt 67, tehát több 12-vel.

A szülöttek összes száma: 2404, a lélekszámnak 4.32%-ja, a múlt évben 4.48% volt.

A törvénytelenül szülöttek az összes szülötteknek: 13.74%-ja, a múlt évben 12% volt.

A törvénytelen szülötteknek legnagyobb %-ka van: Nagyváradon 47.13 és Lessen: 23.8%.

Törvénytelen szülöttek nem voltak: Fugyiban, Nyüveden, Pósalakán és P.-Ujlakon.

A szülöttek legnagyobb százaléka van: F.-Vásárhelyen 9.48 és Nagy-Szántón 7.93%.

A szülötteknek legkisebb százaléka van: Siterben 2.91, Szalárdon 3.90%.

Meghaltak: fi 965, nő 864, együtt 1833. A múlt évben 1811, több a múlt évinél 22-vel.

A meghaltak száma a népességnek: 3.80 %-ka. A múlt évben 3.92% volt.

Öngyilkosok száma: fi 4, nő 1, együtt 5. A múlt évben volt 8, kevesebb 3-mal.

Halottak legnagyobb százaléka van: Lessen 7 és F.-Vásárhelyen 6.96%.

Halottak legkisebb százaléka van Pelbárthidán 1.78 és K.-Nagyréven 1.61%.

Házasultak: tisztán 382 pár, vegyesen 98 pár, együtt 480 pár, kevesebb a múlt évinél (490) 10 párral.

Házasult a lélekszámnak 95 %-ka. A múlt évben 14%-ka volt.

Áttértek: fi 20, nő 20, együtt 40. A múlt évben 66.

Kitértek: fi 18, nő 14, együtt 32. A múlt évben 66.

Több az áttértek száma a kitértekénél 8-czal.

Tankötelesek 6—12 évig : fi 3188, nő 2868, együtt 6056. A mult évben 6006. Tankötelesek a népességnek $12\cdot57\%$ -ka. A mult évben $12\cdot29\%$ volt.

Iskolába járók : fi 3051, nő 2718, együtt 5769. Iskolába járók a tanköteleseknek $95\cdot26\%$ -ka. A mult évben $96\cdot52\%$ volt.

Iskolát a tanköteles évekelőtt elhagyottak : fi 36, nő 48, együtt 84, a mult évben 63. Iskolát a tanköteles évek előtt elhagyottak az összes tanköteleseknek $1\cdot38\%$ -ka. A mult évben 146.

Iskolázatlanok : fi 97, nő 106, együtt 203. A mult évben 146.

Az iskolázatlanok a tanköteleseknek : $3\cdot33\%$ -ka, a mult évben $2\cdot43\%$ volt.

Iskolakötelesek legnagyobb százaléka van : Fugyiban $19\cdot69\%$, F-Vásárhelyen $18\cdot49\%$, legkisebb százalék van Lessen 404 és Mező-Keresztesen $8\cdot85\%$.

Iskolába járók 100 százaléka van : 17 egyházban, u. m. Ártánd, Bihar, Darvas, Fugyi, Furta, H.-K.-Pályi, Kisszántó, M.-Telegd, Nagy-Kereki, Nagy-Szántó, Nagy-várad, Nyüved, Örvend, Pelbárhida, Pósalaka, P.-Ujlak, és Jákó-Hodos egyházakban. Legkisebb százaléka van az iskolábajáróknak : Körözs-Nagyréven $40\cdot95$. Lessen és Csatáron $80\cdot00$ százalék,

Tankötelesek 13-tól 15 évig, fi 1080, nő 1013, együtt 2093. A mult évben 1864. Tankötelesek a népességnek $4\cdot29$ százaléka. A mult évben $3\cdot81$ százalék volt.

Iskolába jár : 738, nő 634, együtt 1372, a tanköteleseknek 65 százaléka. A mult évben 614.

Iskolába nem jár : fi 342, nő 379, együtt 721, a tanköteleseknek $34\cdot49$ százaléka.

Ismétlő iskola nincsen 15 egyházban, u. m. Csatár, F.-Vásárhely, H.-K.-Száldobágy, H.-K.-Ujlak, Kis-Marja, Körös-Nagyrév, Less, M.-Kakucs, M.-Telegd, M.-Telki, Nyüved, Pelbárhida, Siter, Szalárd és Váncsod egyházakban.

Korfirmáltatott : fi 415, nő 420, együtt 845. A mult évben 834. Konfirmáltatott a népességnek : $1\cdot72\%$ -ka. A mult évben $1\cdot70\%$ volt. Konfirmáltatott a 13—15 évig tanköteleseknek $40\cdot3\%$ -ka. A mult évben $44\cdot6\%$.

A lelkek száma összesen az 1893. évinél kevesebb	323-mal.
A szülöttek száma	" " több 192-vel.
A meghaltak	" " több 22-vel.
A házasultak	" " kevesebb 10-zel.
Az áttértek	" " " 5-tel.
A kitértek	" " " 34-el.
A 6—12 évig iskolakötelesek száma	több 50-nel.
Az iskolába járók	" kevesebb 28-czal.
A 13—15 évig tankötelesek	" több 229-czel.
Az iskolába járók	" " 122-vel.
Konfirmáltak	" " 11-gyel.

II. Az egyházak rendezettsége.

1. Isteni tisztelet vasárnapokon mind a 42 egyházban. Hétköznapokon 25 egyházban. Kátémagyarázat tartott, vasárnap délután 33 egyházban. Bibliamagyarázat 37 egyházban.

2. Az isteni tiszteleten szép számmal vesznek részt 26, — középszámmal 16 egyházban.

3. Az urvacsorával szép számmal élnek : 22 egyházban, közép számmal 17, kevés számmal 3 egyházban u. m. : Kis-Jenő, Less és Körösnagyréven.

4. A konfirmáció megtartott a rendes időben mind a 42 egyházban.

5. Visszas házas volt 23 egyházban : 84, a kik közül eredménynyel békéltetett 34 pár, eredmény nélkül 50 pár.

6. Vadházasságban élt — Nagyvárad kivételével, hol nem volt összeszámítható — : 27 egyházban : 181. A mult évben 205. Törvényesen egybekelt közülök 37 pár, mint a mult évben.

7. Szegény alap van : 30 egyházban, nincsen : 12 egyházban.

8. Az egyházi ügyek előbbvitelére nagyobb intézkedések tétettek : 30 egyházban, nem tétettek : 12 egyházban.

9. Az anyakönyvek és másnemű jegyzőkönyvek rendszerben találtattak mind a 42 egyházban.

10. Az egyházak ingatlanai mind telekkönyvezve vannak 36 egyházban. 6 egyházban pedig a telekkönyvezés folyamatba van.

11. Az egyháztanács teljes mind a 42 egyházban.

12. Az egyháztanács határozatai végrehajtatnak 38 egyházban, nem hajtatnak végre 4 egyházban: Csatáron, H.-K.-Ujlakon, Kis-Szántón és Lessen.

13. Az egyházak jövedelmei befolynak 30 egyházban, nem folynak be 12 egyházban.

14. A belhivatalnokok kielégítették 33 egyházban, nem elégítették ki 9 egyházban.

15. Az egyházi adóban beszolgáltatott termények minősége jó volt: 12 egyházban, középserű 21 egyházban, rossz egy egyházban: Lessen.

16. A termény adót már suly szerint vagy pénzben fizetik 16 egyházban.

III. Az egyházak anyagi helyzete.

1. A gondnoki számadások minden egyházban megvizsgáltattak, Nagyszántó kivételével, hol még az egyháztanács sem vizsgálta át. A mulasztás pótlására utasítottak. A gondnoki számadások összes eredménye:

Bevétel 70.486.44 frt.

Kiadás 65.766.71 frt.

Maradvány 4.664 29 frt.

2. Tőkepénze és alapítványa van 31 egyháznak összesen 50.275.87 frt.

3. Adóssága van 24 egyháznak 37.467 frt 37 kr. A tőkepénzek és alapítványok összege tehát több az adósságoknál 12.808 frt 50 krral. (Megjegyzem itt, hogy az adósságok összegéből Nagyvárad adóssága hiányzik.)

4. Nagyobb hátralékok vannak lelkészek és tanítók részére 11 egyházban 31 köből gabona és 158 frt 31 kr. A múlt évbe 79 köből gabona és 448 frt 65 kr volt.

5. Takarékmagtár van 32 egyházban 2282 köből gabnával és 1945 frt 34 krral. A múlt évben 2297 köből gabona és 3043 frt 36 kr pénz volt.

6. Perselypénz gyűlt az összes egyházakban egy év alatt 843 frt. A múlt évben 673.90 kr.

7. Épületek állapota: *Templom* jó 30, türhető 10, rossz 3, Csatáron, Nagyréven és Pelbárthidán. *Lelkészi lak* jó 30, türhető 9, rossz 4, Darvason, Fugyiban, Nagyszántón és Pelbárthidán. *Tanítói lak* jó 45, türhető 17, rossz 2, Nagykerekiben és Fugyiban.

8. Uj építkezések vagy nagyobb javítások tétettek:

B.-Szt.-Mártonban templom javítás . . .	145	frt	14	kr.
Biharon templom és torony javítás . . .	4948	"	—	"
Bojton uj leány iskola építés	2000	"	—	"
Darvason templom javítás	664	"	84	"
F.-Vásárhelyen templom javított	554	"	—	"
H.-K.-Kovácsiban a lelkészi és tanítói lakon melléképületek emeltettek . . .	330	"	27	"
Magyar-Kakucson templom és torony javított	1481	"	56	"
Mező Keresztesen uj leányiskola épült .	3200	"	—	"
Mező-Telkiben templom és iskola javított	378	"	33	"
Nagykerekiben a fitanítói lak, iskola és tanácsterem kipadoztatott	154	"	43	"
Püspökiben templom javított	1500	"	—	"
Szalárdon a leány iskola kijavított . .	185	"	63	"
Zsákán a torony tető kifestetett s más javítások tétettek	434	"	46	"

összesen 13 egyházban: 13.976 frt 66 kr.

A mult évben: 13.089 frt 09 kr.

9. Biztosított mind a 42 egyház 379.940 frt 15 kr. értéket: 807 frt 37 kr. évi díjfizetéssel.

IV. *Kegyes adományok:*

Ártádon, Vas Lidia emlékére: 2 frt, keresztelési edényre az ifju asszonyok 8 frt 98 kr, együtt 10 frt 98 kr

B.-Szent-Mártonban, többen: 39 frt 72 kr; urasztalához kenyeret adtak: Mészáros Márton két izben, özv. Herczeg Lajosné, id. Törzsök János és Karácson Máté, Gottfried Fábián: 33 liter bort: 9 frt 90 kr. értékben, Leszkay Jánosné urnó, egy urasztali terítőt: 60 forint értékben. együtt: 109 frt 62 kr.

Biharon, a toronytető rézzel fedéséhez többen 736 frt — kr.

Borson, többen 18 frt — kr.

Bojton, az egyház szükségére Buti p. János 50 frt, Karancsi János 20 frt, Csizmadia p. Imre 25 frt, Pető Erzsébet néhai Varga Mihály özvegye 20 frt, összesen 115 frt — kr.

Darvason, ifju Hönig Frigyes aradi harangöntő egy iskolaharangot ajándékozott 15 frt — kr.

Az urasztalát több buzgó egyháztagek látták el.

Élerden 11 egyháztage 7 és $\frac{1}{4}$ véka gabonát = 7 frt, orgonaalapra Nagy Miklós 2 frt, Bóné Imre 2 frt, erdőgondozó bizottság 2 frt, Vig Jánosné 1 frt, Kis István 1 frt, Biró Miklós 2 frt, Gönczi Ferencz 2 frt, Cs. Szilágyi Sándorné 2 frt, leánya 1 frt, Vágó Ferencz 2 frt, takarékpénztár 10 frt, paplaképitéshez többen 487 frt, össz. 521 frt — kr.

Fugyiban, Olasz Elemér 11 frt 50 kr, Doma Gyula lelkész 4 frt, összesen . . . 15 frt 50 kr.

Furtán, új harangra többen : 99 frt, az urasztalát a hivek látták el 99 frt — kr.

H.-K.-Pályiban, templom és toronytető alapra a lakosság 191 frt, Gajdó Imréné 5 frt, néhai Szilágyi Imréné 10 frt, harangjövedelem 25 frt, összesen 231 frt — kr.

H.-K.-Száldobágyon, Szabó Mihályné 2 frt, urasztalához kenyeret és bort adtak : Szebeni József és neje, Kis György és neje, Kis Miklós és neje, Molnár Imre és neje, Ujfalusi István és neje, Kovács Gábor és neje és özvegy Szabó Imréné 972 frt — kr.

H.-K.-Ujlakon : templomépitési alapra, legelőföld termése 969 frt 31 kr, özv. Petri Lajosné 1 frt, Petri Imre 1 frt, Rozsnyai Pál 1 frt, összesen 972 frt — kr.

Kis-Szántón, Kincses József 5 frt, Szapanos József 3 frt, összesen 8 frt — kr.

Kis-Jenőben, többektől 6 frt 07 kr.

K.-Nagyréven lelkészlakkerítésre, többen 13 frt 20 kr.

M.-Kakucson, tek. Guruby Márton uradalmi tiszte és neje r. kath. vallásuak egy diszes bársony urasztali terítőt 12 frt, tek. Kollárszky István uradalmi ellenőr és neje r. kath. vallásuak a szószékre diszes bársony takarót adtak 13 frt, együtt 25 frt — kr.

Mező-Keresztesen, többektől: 50 frt, Fűsüs Gáspár egy urasztali terítőt adott: 30 frt értékben, takarékpénztár: szegény gyermekek felruházási alapjául 50 frt, együtt 130 frt — kr.

Mező-Telkiben, építkezéshez a hivek kézi és írás napszámmal 78 frt — kr.

Nagykerekiben, orgonára, néhai Vad Miklósné 52 frt 56 kr, Dr. Tóth Mihály debreczeni tornatanár 5 frt, T. Holkó József s. lelkész 5 frt, iskolaépítésre Szabó Károly lelkész 5 frt, ugyanaz a konfirmandusoknak bibliára 5 frt, együtt 72 frt 56 kr.

Nagyváradon, több jótékony célra és a perselyekben, többen 2747 frt 21 kr.

Nagy-Szántón, az urasztalához kenyeret és bort adtak Balogh Sándor és Zetényi Ferencz.

Nyüveden, Ragány Jánosné sz. Magyary Ida egy kék posztó kivarott terítőt adott . 30 frt — kr.

Paptamásiban, orgona alapra többen . 516 frt 93 kr.

Pelbárhidán, néhai Antalóczy Adolt 5 frt, Kis-Marja község 20 frt 25 frt — kr.

Pósalakán, néhai Brachfeld Jakab 15 frt, az urasztalához kenyeret és bort többen . . 15 frt — kr.

P.-Toldon, néhai Csorvási Lajos emlékére örökösei egy diszes urasztali terítőt adtak 100 frt — kr.

P.-Ujlakon, perselyben többektől . . 3 frt 21 kr.

Püspökiben, templomjavításra többen: 310 frt 26 kr, urasztalához kenyeret és bort többen 310 frt 26 kr.

Siterben, négy egyén 7 frt, Ozsváth Sándorné 10 frt, Kovács Istvánné 20 frt, Mikó Istvánné 10 frt, összesen 42 frt — kr.

Szalárdon, Török Istvánné hagyománya 10 frt — kr.

Szentjánoson a n-váradí nőnövelővere az egyház 50 frt, Szemes László 50 forint, egyesek 20 frt 40 kr, a debreczeni egyetemre az egyház 100 frt, Tóth János 5 frt, Az egyháznak Kalas Györgyné 50 frt, perselyben 6 frt 15 kr, együtt 281 frt 85 kr.

Zsákán, néhai Takács János 2 frt, az urasztalára 2 drb kendőt Veres Erzsébet 2 frt, Kenyeret és bort adtak: Lovász Jánosné, Sárréti Józsefné, Szántó Ferenczné, Takács Mihályné, R. Veres Istvánné, Fodor Ferenczné 4 frt 80 kr. értékben, gr. Rhédey Gábor 12 frt értékben, összesen 20 frt — kr.

J.-Hodoson, Várdai Istvánné 15 frt, Konecz Mihályné 8 frt, Oláh Sándor 5 frt, együtt 28 frt — kr,

Váncsodon, az urasztalát többen kenyérrel ellátták 5 frt értékben 5 frt — kr.

összesen 34 egyházban gyült 7313 frt 19 kr, a mult évben 6259 frt 02 kr, tehát több gyült ez évben 1054 frt 17 krral.

Az egyházlátogatás alkalmával mutatkozott hiányokra nézve a küldöttségek megtevén a szükséges utasításokat, kérem tett intézkedéseimnek és eljárásaimnak jóváhagyását.

Kiváló tisztelettel vagyok

Nagykerekiben, 1894. szept. 3.

Szabó Károly,

esperes.

A nagy gonddal szerkesztett időszakai jelentés egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetvén a külön intézkedést igénylő ügyekre vonatkozólag pedig a következő számokba] határoz.

51. szám. Korán elhunyt Tóth Albert pelbárthidai volt lelkész emlékezetét

a közgyűlés részvétének kifejezése mellett jegyzőkönyvében megörökíteni rendeli.

52. szám. Az esperesi jelentésben a nazarénizmus terjedésére vonatkozólag tett jelentésből kifolyólag.

A közgyűlés megbizsa esperest, hogy jövőre nézve jelentéseibe a nazarénusok hol és miként terjedéséről kimerítő statisztikai adatokat vegyen fel, hogy a fenyegető veszély ellen közvetlenebb intézkedések legyenek tehetők.

53. szám. Az esperesi jelentésből sajnálattal értesülvén a közgyűlés arról, hogy némely egyházak kebelében, a tanácsi határozatok nem hajttnak végre.

A közgyűlés utasítja az ilyenekül tapasztalt egyházak előljáróit, hogy hozott egyház-tanácsi határozataik érvényesítéséről intézkedjenek.

54. szám. Ugyancsak az esperesi jelentésből arról értesülvén a közgyűlés, hogy a köröznagyrévi, lessi és csatári egyházakban az ev. ref. vallásu tanköteles gyermekek iskoláztatása körül nagymérvű mulasztások fordulnak elő.

Esperest megbizza, hogy a nevezett egyházak előljáróit szigoruan utasítsa az iskoláztatásra vonatkozó törvényeink megtartására.

55. szám. Ugyancsak az esperesi jelentésből arról értesül a közgyűlés, hogy Csatáron, K.-Nagyréven és Pelbárthidán a templom, Darvason, Fugyiban, Nagy-Szántón és Pelbárthidán a lelkészlak, Nagykerekiben és Fugyiban a tanítói lak nagyon rossz állapotban vannak.

Esperest megbizza, hogy a nevezett egyházak előjáróságát szigoruan utasítsa a Can. visitatio alkalmával tett ígéreteik megvalósítására, rossz állapotban levő egyház épületeik jó karba helyezésére.

56. szám. Olvastatott a pelbárthidai lelkészválasztás vezetésével megbizott egyházmegyei megbizottak jelentése a választás megtörténtéről. E jelentés szerint a választás egyházi törvényeink megtartásával, meghívás útján történt, egyhangulag Zagyva Gyula nagyváradi segédlelkész választatván meg. Kapcsolatban vannak a választási jegyzőkönyv 2 példányban, szavazók hitelesített névjegyzéke 2 példányban, Zagyva Gyula nyilatkozata a meghívás útján történendő választás elfogadásáról s ugyanannak okmányai, valamint a Zagyva Gyula képesítettségét igazoló bizottsági jegyzőkönyv.

A választás egyházi törvényeink figyelemben és megtartása mellett történvén Zagyva Gyula nagyváradi segédlelkészt, a közgyűlés a pelbárthidai rendes lelkészi állásban, a mennyiben a törvény által rendelt határidő alatt a

választás ellen felebbezés nem adatik be — megerősíti, utasítván úgy őt, mint a választó egyházat a szokásos változási díjnak közpénztárba befizetésére.

57. szám. Olvastatott a tanügyi bizottság jelentése az iskolák anyagi és szellemi állapotáról az 1893/94-ik évre vonatkozólag a mint következők:

Nagytiszteletű s tekintetes egyházmegyei közgyűlés !

Van szerencsénk az egyházmegyei iskolai körlátogatóság f. évi jelentését a következőkben előterjeszteni :

Az 1-ső körben :

Furtán, az I—VI. oszt. fiiskola anyagilag jó, szellemileg elegendő, az iskoláztatás kitünő. — Az I—VI. oszt. leányiskola anyagilag hiányos, szellemileg elegendő, az iskoláztatás kitünő.

Darvason, az I—VI. oszt. vegyes iskola, az anyagiakban jó, szellemileg elegendő, az iskoláztatás jó.

Csökmőn, az I—II. külvegyes iskola anyagilag elegendő, szellemileg jeles, az iskoláztatás jó. Az I—II. oszt. belvegyes iskola anyagilag és szellemileg elegendő, az iskoláztatás jó. A nagyobb fiiskola anyagilag és szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz. A nagyobb leányiskola az anyagiakban elegendő, szellemileg jeles, az iskoláztatás jó. A kántori iskola anyagilag hiányos, szellemileg elegendő, az iskoláztatás elegendő.

Zsákán, az iskolák járványos betegség miatt zárva voltak.

A 2-ik körben :

Mező-Keresztesen a III—VI. oszt. fiiskola anyagilag elegendő, szellemileg jeles, az iskoláztatás jó. Az I—II. oszt. fiiskola anyagilag hiányos, szellemileg elegendő, az iskoláztatás jó. A III—VI. oszt. leányiskola anyagilag és szellemileg elegendő, az iskoláztatás jó. A I—II. osztályu leányiskola anyagilag elegendő, szellemileg jó, az iskoláztatás jó.

Bojton az I—VI. oszt. leányiskola részére egy kitünőnek ígérkező tanterem és tanítói lakás most építetik. Az iskola szellemi állapota jeles, az iskoláztatás jó. Az I—VI. oszt. fiiskola anyagilag rossz, szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz.

Váncsodon, az I—VI. oszt. fiiskola anyagilag és szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz. Az I—VI. oszt. leányiskola anyagilag hiányos, szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz.

P.-Tóldon az I—VI. oszt. vegyes iskola anyagilag elegendő, szellemileg jó, az iskoláztatás rossz, mert a mulasztás nem büntetettik és a confirmáltak a tanév befejezte előtt elhagyják az iskolát.

Berettyó-Szentmártonban, az I—VI. oszt. vegyes iskola anyagilag jó, szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz.

A 3-ik körben :

Ártádon az I—VI. oszt. vegyes iskola anyagilag elegendő, szellemileg jeles, az iskoláztatás jó.

Borson az I—VI. oszt. fiiskola anyagilag elegendő, szellemileg jó, az iskoláztatás jó. Az I—VI. oszt. leányiskola anyagilag és szellemileg elegendő, az iskoláztatás jó.

Szent-Jánoson, az I—VI. oszt. fiiskola az anyagiakban jó, szellemileg elegendő, az iskoláztatás kitűnő. A szegény növendékek részére 9 frt 7 kr ára tankönyvet vett az egyház a f. évben.

Kis-Szántón az I—VI. oszt. vegyes iskola anyagilag hiányos, szellemileg jónak mondható, ha figyelembe vétetik az, hogy 106 létszámot tevő gyermek sereg tetemes része a cselédek költözködése folytán, tanév közben változik s így az iskolai rend nagyon zavartatik.

Nagy-Szántón, az I—V. oszt. vegyes iskola anyagilag rossz, szellemileg alig elegendő, az iskoláztatás rossz.

Nagykereken, az I—VI. oszt. fiiskola anyagilag és szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz, mert a mulasztások nem büntetnek. Az I—VI. oszt. leányiskola az anyagiakban rossz, szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz, mert a confirmáltak a confirmálás után azonnal elhagyják az iskolát.

A 4-ik körben :

Kis-Marjában, a III—VI. oszt. fiiskola felszerelése hiányos, szellemileg jó, az iskoláztatás rossz. Az I—II. oszt. fiiskola felszerelése hiányos, szellemileg jó, az iskoláztatás rossz. Az I—VI. oszt. leányiskola anyagilag hiányos, szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz.

Szalárdon az I—V. oszt. fiiskola anyagilag hiányos, szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz. Az I—V. oszt. leányiskola anyagilag hiányos, szellemileg jó, az iskoláztatás rossz.

Paptamásiban, az I—VI. oszt. fiiskola anyagilag hiányos, szellemileg elegendő, az iskoláztatás elegendő. Az I—VI. oszt. leányiskola anyagilag hiányos, szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz.

Nyüveden, az I—VI. oszt. vegyes iskola anyagilag hiányos, szellemileg jó, az iskoláztatás rossz.

Pelbárhidán, az I—VI. oszt. vegyes iskola anyagilag jó, szellemileg alig elegendő, az iskoláztatás rossz.

J.-Hodoson a I—V. oszt. községi iskolában a vallás-tanítás jó.

Az 5-ik körben :

Bihar-Püspökiben a III—VI. oszt. fiiskola anyagilag hiányos, szellemileg elegendő, az iskoláztatás elegendő. Az I—II. oszt. fiiskola anyagilag hiányos, szellemileg jó, az iskoláztatás kielégítő. A III—VI. oszt. leányiskola anyagilag elegendő, szellemileg jeles, az iskoláztatás elegendő. Az I—II. oszt. leányiskola anyagilag rossz, szellemileg jeles, az iskoláztatás elegendő.

H.-K.-Kovácsiban, az I—V. oszt. vegyes iskola anyagilag és szellemileg elegendő, az iskoláztatás rossz.

Biharon az iskolák járványos betegség miatt zárva voltak.

Lessen, az I—III. oszt. vegyes iskola anyagilag és szellemileg rossz, nem elegendő, az iskoláztatás rossz. Éppen ezért elodázhatlanul szükséges, hogy az egyházmegye egész súlyával hasson oda, hogy a tanítás és iskolázás másként történjék. A bajon egy segédtanító alkalmazásával lehetne segíteni.

A 6-ik körben :

Siterben, az I—VI. oszt. fiiskola anyagilag jó, szellemileg jó, az iskoláztatás rossz. Az I—V. oszt. leányiskola anyagilag jó, szellemileg alig elegendő, az iskoláztatás elegendő.

Csatárban az I—VI. oszt. fiiskola anyagilag jó, szellemileg jeles, az iskoláztatás elegendő. Az I—VI. oszt. leányiskola anyagilag jó, szellemileg jó, az iskoláztatás jó.

H.-K.-Ujlakon az I—VI. oszt. segédtanító által ok-

tatott fiiskola anyagilag és szellemileg jó, az iskoláztatás elegendő. Az I—VI. oszt. leányiskola anyagilag jó, szellemileg elegendő, az iskoláztatás elegendő.

H.-K.-Pályiban az iskola járványos betegség miatt zárva volt.

H.-K.-Száldobágyon az I—V. oszt. vegyes iskola anyagilag és szellemileg elegendő, az iskoláztatás elegendő.

A 7-ik körben :

M.-Teleghen az I—VI. osztályba sorozott 106 ev. ref. gyermek vallástani oktatása jeles.

P.-Ujlakon az I—VI oszt. vegyes iskola, anyagiilag rossz, szellemileg alig elegendő az iskoláztatás rossz.

Kis-Jenőben az I—IV. oszt. vegyes iskola, anyagiilag rossz, szellemileg alig elegendő, az iskoláztatás elegendő.

Fugyi-Vásárhelyen az I—III oszt. vegyes iskola anyagilag rossz, szellemileg nemelegendő, az iskoláztatás rossz. Ezen iskola jelen állapotában iskolának sem mondható, a legsürgősebb javítás szükséges.

Fugyiban az I—VI. vegyes iskola felszerelése hiányos szellemileg jó az iskoláztatás elegendő.

A 8-ik körben :

M. Kakucson az I—III. oszt. vegyes iskola anyagiilag rossz, szellemileg a viszonyokhoz mérten elegendő, az iskoláztatás elegendő.

Élesden az I—V. oszt. fiiskola anyagilag jó, szellemileg jeles, az iskoláztatás jó. Az I—VI. oszt. községi iskolában a vallástanítás jeles.

Pósalakán az I—V. oszt. vegyes iskola anyagilag jó, szellemileg elegendő, az iskoláztatás jó.

Örvénden az I—V. oszt. vegyes iskola anyagilag és szellemileg jó, az iskoláztatás elegendő.

Mező-Telkiben, az I—V. oszt. vegyes iskola anyagilag jó, szellemileg elegendő, az iskoláztatás jó.

Körözs-Nagyréven, az állami iskolában a vallástanítás elegendő.

A bihari ev. ref. egyházmegyében az 1893—4. tanévben 64 tanszobában 64 tanító működött. 6 iskola u. m. Biharon 3, Zsákán 2 és H.-K.-Pályiban 1 járványos betegség miatt zárva találtatott s megvizsgálható nem volt.

A megvizsgált 58 iskola a következő állapotban találtatott:

Anyagilag: jó 15, elegendő 18, hiányos 18, rossz 7.

Szellemileg: jeles 9, jó 14, elegendő 28, alig elegendő 5, nem elegendő 2.

Az iskoláztatás: kitűnő 4, jó 15, elegendő 17, rossz 22 iskolában.

A vallás taníttatik a m.-telegdi és élesdi állami iskolákban: jeles, a j.-hodosi községi iskolában: jó, a k.-n.-révi állami iskolában elegendő eredménnyel.

A tanügyi bizottság ismeri azon hivatását, hogy minden iskolában a legkisebb hiányt is észre kell venni, a rámutatott hiányok miként pótlását javasolja, a tevékenységre serkentés által igyekszik használni a tanügynek. A legtöbb helyen a most meglevő hiányt, az anyagiakban az egyházak, a szellemiekben a tanítók apródoként pótolni tudják, — erősebb akarattal.

A szellemiekben való haladást az anyagiakon kívül akadályozzák az iskolákra reá erőszakolt azon tankönyvek, melyek — bár kitűnő munkák — de terjedelmök és nyelvezetöknél fogva nem elemi iskolákba valók.

Jelentésünk és véleményünk beterjesztése mellett vagyunk a Nagyt. s Tek. Egyházmegyének alázatos szolgái

M.-Keresztes, 1894. aug. 29.

Kovács Gábor,

tanügyi b. jegyző.

Szemes László,

tanügyi biz. elnök.

A tanügyi bizottság jelentését a közgyűlés egész terjedelmében jegyzőkönyvbe venni deli. A néhány iskolánál mutatkozó részint szellemi, részint anyagi dolgokra vonatkozó hiányokra és mulasztásokra nézve utasítja a közgyűlés a tanügyi bizottságot, hogy azok elenyészethetőségére nézve a jövő gyűléshez s azután is esetről-esetre teljesen kimerítő javaslatokat terjesztszen be.

Az egyházak előjáróit felhívja, hogy az iskolai felszerelések fedezésére évi költségel-irányzataikban, a felmerülő szükséghez képest, bizonyos összeget vegyenek fel.

A köri iskola látogatásokból származó fu-

vardijakat, sem az egyházmegyei közpénztár sem az egyes egyházak nem fizetik, a mennyiben a kellő fuvar előállítására egyházmegyei végzés által utasítva vannak. Ez alapon Nánássi Imre körüi iskolalátogató által beterjesztett szám-
lát visszaadja. Az egyházmegye kebelében ta-
nitói gyűlésekre menő, illetve ilyenekben részt
vevő tanítók azonban, saját egyházközségök ál-
tal, a népiskolai szervezet 6-ik §-a alapján, a
helyi viszonyoknak megfelelő napidijakban ré-
szesítendőek.

58. szám. A tanügyi bizottság jelentése alapján :

A közgyűlés felkérni határozza az egyház-
kerületi közgyűlést, hogy a népiskolai tankönyv
irodalom nagyobb fellendítése czéljából meg-
szüntetve az eddigi monopóliumszerű gyakor-
latot, egy-egy tantárgyra több tankönyv ap-
probáltatását eszközöltesse az egyházkerületi tan-
ügyi bizottság által, ugy azonban, hogy ez által
az egyh. kerület, illetve a főiskola gazdasági
érdekei csorbulást ne szenvedjenek.

59. szám. Olvastatott a tanügyi bizottság ülésé-
nek jegyzőkönyve, mely szerint a Hannó Lajos elhalá-
lozása folytán megürült körüi iskolalátogatói tisztre Hannó
Gyula váncsodi jegyző választatott meg, továbbá a Zsig-
mond Ferencz, Sulyok István, Kiss Gyula, Telegdi Ká-
roly és Németh Sándor körüi látogatók helye : Kocsis
József, Bugyi Sándor, Varga Pál, Péresi Lajos és Ötvös
Gyula által töltetett be s így a tanügyi bizottság lét-
száma ezekben kiegészítettett.

A tanügyi bizottság intézkedéseit a köz-
gyűlés tudomásul veszi.

60. szám. Olvastatott az egyetemes lelkészi érte-
kezet 1894. szept. hó 4-ikén felvett jegyzőkönyvének
2-ik száma, mely a tervezett országos lelkészi öze-
gyári gyámintézet alapszabály tervezetét bár örömmel
üdvözli mint olyat, mely egyházi életünknek eddig tel-
jesen figyelmen kívül hagyott mezején, határozottan ha-
ladást jelez, azonban tekintettel arra, hogy a tervezet
épen az irányadó elvek megállapítása s azoknak alkal-
mazásában, míg egyfelől az egyenlőség s testvériség ápo-

lása helyen, bizonyos elkülönítő kasztrendszerteremt meg a lelkészi karban, addig másfelől az özvegyek s árvák segélyezésében, a legnagyobb méltánytalanságot követi el akkor, midőn azokat 10 évi szolgálaton belől csak végkielégítéssel látja el; továbbá tekintettel arra, hogy erőszakosan lép fel mindazon gyámintézeti tagokkal szemben, hol a meglevő gyámintézetek eddigi tőkéik mellett is, sokszorosan kedvezőbb kilátást nyújtanak hátramaradottjaiknak — s végül tekintettel arra, hogy a tervezet tulajdonjogot is sért, egy későbbi nemzedék előnyére és javára rendelkezvén oly vagyon felett, melynek megszerzéséhez egy fillérrel sem járult — mindezen okoknál fogva az országos lelkészözvegy árvai gyámintézetet ily alakban elnem fogadja, kérvén az egyházmegyei közgyűlést, hogy az értekezleti megállapodást magáévá téve, mint határozatot pártolólág terjeszsze fel, a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez.

Közgyűlés a lelkészi értekezlet megállapodását magáévá teszi, határozattá emeli s elfogadásra pártolólág terjeszti föl, a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez.

61. szám. Olvastatott ugyanazon értekezlet jegyzőkönyvének 3-ik száma, mely a kebelbeli lelkész gyámoldai alapszabályokon a következő módosításokat hozza javaslatba: a 7. §. b pontjában e szavak „első évi“ elhagyandók mint fölöslegesek; a 13-ik §-ban e szó után: „pénztár“ a helyesebb értelem szempontjából iktatandó „jövedelme“. A 17. §. kezdetén az első sor után a „megnősül“ szó elé, hogy minden félreértés kikerülve legyen, beirandó ez: „másodszor“. A 19. §. annak félreismerhetlen kitüntetése végett, hogy az egyházmegyei gyámintézet, mindenek felett gyám- és nem nyugdíj intézet — ekként változtatandó: „Egy egész gyámdijban részesülnek a gyógyíthatlan elmebaj által szolgálatra tehetlenné vált lelkészek.“ A 19. és 20. §-sok közé a következő új §. iktatandó be: „Az öregség folytán elaggott, vagy testi nyomor miatt szolgálatra képtelen lelkészek, csak kegydíjban részesülhetnek. A 20. §. a következőleg alakítandó át: „Az oly lelkészek nejei és gyermekei, a kik birói ítélettel hivatalukból elmozdítottak, nem gyámdijra, hanem a férfi által a gyámintézet részére tett be-

fizetés erejéig, végkielégítésre tarthatnak igényt. A 27. §-ban a 100 frt helyett 150 frt teendő, mivel ez időszert a pénztáros tisztelet díja ennyi. A 29. §. e szavai: „három szorog, négyszereg“ a nyelvtanilag helyesebb „háromszoros, négyszeres“ szavakkal cserélendő fel.

Közgyűlés a fent jelzett gyámintézeti alapszabályok 7. § b. pontjában érintett módosítást elfogadja, hasonlóképen elfogadja 13-ik továbbá 27-ik és 29-ik §-sokra tett módosításokat is.

A 17-ik és 19-ik §-ra javasolt módosítást elveti s ezzel együtt figyelmen kívül hagyja a 19. és 20. §-sok közé ujonnan felveendőnek javasolt szakaszt is.

Az ekként változást szenvedő alapszabályok újabb szövegezésével s sajtó alá rendezésével Nádudvari Lajos közigazgatási pénztárnok megbíztatik az új szöveg mellékletként e jegyzőkönyvhöz csatoltatván.

62. szám. Olvastatott ugyanazon értekezlet jegyzőkönyvének 4-ik száma, mely javaslatba hozza hogy az egyházmegyei közgyűlések ezen túl templomi isteni tisztelettel kezdessenek meg, melyen nem csak a lelkesi karnak papi ornátusban, hanem az egyházmegyei közgyűlés világi részének is kötelező megjelenése mondasék ki.

A közgyűlés eddig is imával kezdetvén meg, miután e javaslat inkább csak a külsőségre vonatkozik, azt nem fogadja el s a régi gyakorlatot tartja fen.

63. szám. Olvastatott ugyanazon értekezlet jegyzőkönyvének 7-ik száma, mely tudomásul adja, hogy az egyházi vagyonskönyvek és rovatos kimutatások felülvizsgálására s illetve helyesbbitésére az egyházmegyei tanácsbírói kar által e f. hó 10-ik s következő napjain fog eszközöltetni. Kapcsolatban esperes előterjeszti, hogy e munkálat felül bírálására egyházmegyei bizottság megalkotása válik szükségessé.

Mindkét jelentés tudomásul vétetvén, egyházmegyei felülvizsgáló bizottságul a tanácsbírói kar felkéretik.

64. szám. Olvastatott Karácsony Imre körös-nagy-révi missziói lelkész időszaki jelentése a közelebbről múlt két évnegyedről, melyből kitűnik, hogy nevezett lelkész, kötelességszerű látogatásait, a gondjaira bizott körben megtette, a szórványokban urvacsora-osztással egybekapcsolt istenitiszteleteket tartott.

A jelentést azzal veszi tudomásul a közgyűlés, hogy ezután beterjesztendő jelentéseiben, minden egyes községben élő ev. ref. hivek szám szerint is feltüntetve legyenek, mindig az előző jelentéssel összehasonlítólág s különösen jelent sen arról, hogy a gyermekek mennyiben részesülnek vallásos oktatásban?

65. szám. Felvétellett a nyüvedi egyháztanács felterjesztvénye, melyben lelkészi lak építési költségeinek fedezésére : 500 forint kölcsön felvehetésének engedélyezését kéri, jelezvén, hogy a kölcsön fedezeti alapját az egyházi magtár feleslege képezi. Kapcsolatban vannak a szükséges egyháztanácsi és közgyűlési jegyzőkönyvek.

A közgyűlés a kölcsön fölvételét jóváhagyólag tudomásul veszi.

66. szám. Olvastatott a darvasi egyház kérvénye, melyben iskolája jókarba helyezhetése végett harang alapítványi pénztárából egyszáz forintnak felhasználhatásáért kérvényez. Csatolva van a szükséges egyháztanácsi végzés s az iskola átalakítási költség előirányzat.

Közgyűlés a kért 100 frt harangalapítványi összeg felhasználhatását azzal az utasítással engedélyezi, hogy e kölcsön három év alatt kamat nélkül, a nevezett alap javára visszatéríttessék.

67. szám. Olvastatott a bojti egyház kérvénye, melyben régi használhatlan faiskolájának már megtörtént eladását s új faiskolának már szintén megtörtént megvételét bejelentve, intézkedéseinek helybenhagyását, megerősítését s az adás-vételi ügyletnek az egyházkerületi közgyűléshez pártolólág felterjesztését kérelmezi. Kapcsolatban vannak a szükséges egyháztanácsi és közgyűlési határozatok s az adás-vételi szerződések.

Közgyűlés a tett intézkedések helybenhagyása mellett a régi használhatlan faiskola eladását utólág engedélyezi, az új faiskola helyi-

ség vételét jóváhagyja, a régi faiskola helyiség eladási árából, az új faiskola megvétele után fentmaradt összeg szintén faiskola helyiség szerzésére levén fordítandó. Az ügy irataival egyetemben a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetik megerősítés végett.

68. szám. Olvastatott a kismarjai egyház kérvénye egy új harang öntésére s a régi kis harangnak vas szerkezettel felszerelésére szükséges 1500 forintnak állami adó arányában — adó forint után 15 százalékkal számítva — az egyháztagokra kivethetése tárgyában. Kapcsolatban vannak a szükséges egyháztanácsi s közgyűlési végzések, valamint a Turi János és fia czéggel kötött szerződés.

Közgyűlés a használhatlan régi nagyharang ujjal való kicserélését, valamint a kisebb harangnak is vasszerkezettel ellátását célzó határozatait a kismarjai egyháznak helyeslőleg veszi ugyan tudomásul, a költségelőirányzatot azonban, tekintettel arra, hogy az egyházi törvény adó forint utáni százalékos megadóztatást nem ismer, sőt kifejezetten osztályba sorozást s ilyen alapon való adókivetést rendel minden rendkívüli egyházi szükséglet fedezésére, vissza adadni rendeli a végett, hogy az adóforint utáni százalékos megadóztatási módozat helyett, a szükségelt összeget osztályba sorozás útján vesse ki az egyház tagjaira.

69. szám. Olvastatott Dankó Sándor tanító gymoldai elnök beadványa, melyben a kapcsolt tanító gymoldai alapszabályok megerősítését kérelmezi.

Az ujonnan szerkesztett alapszabályzatot — miután az, a figyelembe ajánlott czélzatok szemelött tartásával alkottatott egybe, a közgyűlés most helyben hagyja, megerősíti és a jegyzőkönyv melléklete gyanánt sajtó alá rendezni elrendeli.

70. szám. Olvastatott a mezőkeresztesi egyháztanács felterjesztvénye, a halálozás folytán megürült nagyobb leánytanítói állásra megválasztott Karsai János megerősítése s bekebeleztetése tárgyában.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi és megerősíti ; utasítja a megválasztottat valamint az egyházat is a szokásos bekebelezési és változási díjaknak a közigi pénztárba befizetésére. Karsai Jánosnak mint új rendes tanítónak, az egyh. alkotmányra felesketését azon időre halasztja, a mikor a hivatalos eskümintá, az egyh. kerületi közgyűlés által megalkottatik.

71. szám. Olvastatott a furtai egyháztanács felterjesztvénye, melyben Kovács Endre m.-sassi tanítónak furtai kántor orgonista fitanítóvá történt megválasztásának megerősítését kéri. Kapcsolatban Kovács Endre kéri az egyházmegye kebelébe felvételét.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, választottat az egyházmegye kebelébe felvevén megerősíti, utasítván úgy a választottat mint az egyházat a szokásos bekebelezési és változási díjaknak közpénztárba leendő befizetésére

72. szám. A furtai egyháztanács felterjeszti az újonnan s pedig előnyösen módosított kántor orgonista fitanítói és leánytanítói díjleveleit, kérve azok megerősítését s az egyházkerületi közgyűléshez pártolólág felterjesztését.

A díjlevelek nem az egyházkerületi közgyűlés által megállapított forma szerint levén felszerelve — a hiányok pótlása végett, a kérelmező egyháztanácsához visszatétetnek.

73. szám. Olvastatott az 1894. évi 38. egyházmegyei végzéssel, az új egyházi törvények életbe léptetésére kiadott egyházkerületi „Utasítás“-ban foglalt intézkedések tanulmányozására kiküldött bizottságnak véleményes javaslata, a melynek alapján :

1. Utasítja az egyházmegyei közgyűlés a csökmői, b.-püspökii, mezőkeresztesi és nagyváradai egyházakat, hogy az egyházi törvények 19-ik §-a értelmében, az egyházközségi közgyűlés szervezéséről, illetve a közgyűlési tagoknak az „Utasítás“-ban foglalt eljárás szerint való megválasztásáról, a mennyiben annak szüksége fennforog, — intézkedjenek.

2. Elhatározza és kimondja az egyházmegyei közgyűlés, hogy az 1883. évi 35. sz. a. elfogadott egyházmegyei tanácskozási szabályzatot jövőre is fentartja.

3. A gyülekezeti szegények és árvák segélyezése, gondozása, velamint az eljárás és felügyeletre vonatkozó szabályrendelet megalkotására Szemes László elnöklete alatt K. Nagy Sándor, Csillag Lajos és Zsigmond Ferencz küldetnek ki, figyelmébe ajánltatván a bizottságnak, hogy munkálata megkezdése előtt, az egyházkerület által készitendő e czélu szabályrendelet megjelenését várja be.

4. Az egyházmegyei számszék az egyházi törvények 256. §-ának megfelelőleg Csák Máté elnöklete alatt: Biró János, Csillag Lajos, Szemes László. Nádudvari Lajos, Kiss Elek, Pappszász Károly, Hegyessi Márton, K. Nagy Sándor, Miskolczy Árpád. dr. Várady Zsigmond és Sulyok István tagokból megalkottatik s a számszék által követendő eljárásra vonatkozólag pedig az 1883. évi 109. sz. a. az akkori számvevő székre hozott, ezuttal azonban átvizsgálás alá veendő és netalán módosított szabályrendelet tartatik fent.

5. Az egyházmegyei törvények 283. §-ában, az egyházi közérdekből halasztást nem tűrő ügyek elintézésére a jövő év folyamára egy időszaki tanács alkottatik, a melynek rendes tagjai: Biró János, Csillag Lajos, Kiss Elek; póttagjai pedig: Szemes László, Pappszász Károly és Hegyesi Márton.

6. Az egyh. törvények 147. 148. §-sai kapcsán megjegyeztetik, hogy az egyházmegyeinek az egyházak presbytériumai szavazatával megválasztott ügyésze a folyó 10 éves ciklusra szintén megválasztottnak tekintetik; egyházmegyénk az ügyészszel szemben jövőben is a 10 éves hivatali időtartamot állapítja meg.

7. Az egyh. törvények 243-ik §-ának intézkedése szerint az egyházak költségelőirányzatai-

kat legkésőbb július hóig fölterjeszteni kötelesek ; a f. éviköltségelőirányzat beterjesztésének határidejéül november 1-ső tűzetik ki.

8. Az egyháztörvények 446-ik §-ában foglalt intézkedésekre vonatkozólag az egyházmegyei közgyűlés kimondja, hogy a már megválasztott iskolafelügyelők és tanügyi bizottsági tagok továbbra is megválasztottaknak tekintetnek az eddigi 8 látogatási kör fentartatván. A népiskolák és óvodák fölötti szabályrendelet megalkotása pedig a tanügyi bizottság feladatává tétetik.

74. szám. Dr. Fazekas Imre egyházmegyei ügyész a 8—1894. egyházmegyei végzésből vett megbízatása folytán a lelkészgyámoldának néhai Tóth József bihari lelkész és társai elleni követelési ügyében jelenti, hogy a járásbiróságnál feltalált ügyiratok szerint Tóth József és neje egyenes adósok fizetéseképtelenségének esetében is, a gyámoldai követelés az ítéletileg szintén elmarasztalt kezeseken végrehajtási eljárás útján egészen behajtható lévén, a szükséges lépéseket megtette, a befolyandó összeggel annak idején a gyámoldai pénztárnoknak átszámol, ha pedig a behajtásnak előre nem látható akadályai merülnének fel, azokról a szükséghez képest előterjesztést tesz.

Az ügyészi jelentés tudomásul vétetvén, további eljárásáról előterjesztése beváratik.

75. szám. A nagytótfalui ev. ref. leányegyháznak a biharmegyei kir. Tanfelügyelőség ellen fennálló hátralekos bérkövetelése ügyében, ugyancsak az egyházmegyei ügyész jelenti, hogy a nagytótfalui állami iskolai gondnokságnak, az egész bérletidő alatt vezetett számadásait a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól beszerezte s minthogy ezek alapján, a bérhátránynyal szemben igen jelentékeny, az egész követelést majdnem teljesen felémésztő beszámítási igények jelentkeznek : az ügynek végleges lebonyolíthatása céljából a nagytótfalui egyház és áll. iskolai gondnokság közbenjöttével, a számadások megvizsgálását ajánlja, a bérösszeg terhére betudandó kiadás ezuton állapittatván meg. Az ekként tisztázott követelés pedig a legrövidebb idő alatt kiegyenlítettetik.

Az ügyészi javaslat elfogadásával a nagytótfalui egyház képviselőjében Surányi Lajos szalárdi lelkész megbizatik, Szathmári Király Andor járási főszolgabíró ur pedig fölkéretik e számadások átvizsgálására, melynek megtörténte után egyházmegyei ügyész utasittatik, hogy az így megállapított követelés kiegyenlítését illetékes helyen eszközölje és róla jelentsen. Megbizottak és ügyész végzésileg értesittetnek.

76. szám. A 36—1894. egyházmegyei végzés kapcsán, megbíralás és jelentés czéljából kiadott indítványra vonatkozólag, hogy a tanítói javadalmazás alkatrészeit képező, de az egyház tulajdonához tartozó ingatlanok, az új telekkönyvi betétek szerkesztésekor, az egyház birtoka gyanánt tüntessenek ki, — az egyházmegyei ügyész jelenti, hogy ennek keresztülvitele nehézségekbe nemcsak nem ütközik, de a törvény intencziója szerint egyenesen meg is valósítandó. Ugyan azért a lelkészek a községeikben megindított vagy megindítandó telekkönyvi munkálatot figyelemmel kísérvén, az indítvány szellemében járjanak el s ha netalán akadályok merülnének fel, a kellő lépéseket akár magok, akár az ügyész közbejöttével tegyék meg, az el nem hárítható akadályokról pedig az egyházmegyéhez jelentsenek.

Az elfogadott ügyészi jelentés és javaslat értelmében, a lelkészek utasittatnak, hogy mindenben ennek megfelelőleg járjanak el s a telekkönyvi munkálatnál jelentkező akadályokat vagy magok vagy az egyházmegyei ügyész közbejöttével hárítsák el, az akadályok el nem háríthatása esetében pedig ide jelentsenek.

77. szám. A lelkészi temetkezési segélypénztár felállítására vonatkozó munkálatát a 32—1894. sz. egyházmegyei végzésből vett megbizatáshoz képest a küldöttség beterjeszti.

A beterjesztett alapszabály megbíralás és véleményes jelentéstétel végett Hegyesi Márton és Sulyok Istvánnak kiadatik, jelentésök a legközelebbi gyűlésre beváratván.

78. szám. Olvastatott a Nagyváradon létesítendő prot. felsőbb nőnevelő intézet ügyében a f. évi július hó

18-án tartott értekezlet jegyzőkönyve, mely a nagyfontosságú célra rendezett gyűjtésnek ez idő szerint még nem végleges eredményét a következőkben tünteti föl:

1. Egyszersmindenkori segélyképen megajánltatott: 12.377 frt 27 kr. és 2 drb értékpapir, a melyből tényleg befizetve lett: 5804 frt 61 kr. és 2 drb értékpapir.

2. Évjáradékos ajánlat tétetett: 3735 frt. a melynek évi részlete: 509 frt 17 kr., miből 159 frt már befizetett.

Vagyis az összes ajánlatok végösszege: 16.112 frt 17 kr. és 1 drb értékpapir, a melyből befolyt és takarékpénztárba elhelyezett 5963 frt 61 kr. és 2 drb értékpapir. Ide számítandó még a nagyvárad i ev. ref. egyház által az intézet helyiségül megajánlott telekrész használati joga.

A gyűjtés eredményét az egyházmegyei közgyűlés tudomásul vevén, egyuttal azon óhájának ad kifejezést, hogy az emelendő intézeti helyiség költségvetési munkálata a következő gyűlésre már mutattassék be.

79. szám. Surányi Lajos a nagytótfalui leányegyház gondozásával megbizott szalárdi lelkész, a szolgáltatáért már általa régebben élvezett, de az előkönyörgő beállításakor egyházmegyei határozattal ennek haszonélvezetébe adott 4 hold földnek részére ismét átbocsátását, a mennyiben az előkönyörgői állás nemcsak betöltetlen, de betöltésére még kilátás sincsen, — valamint a szóban forgó s általa bérelt föld f. évi, 16 forintot kitevő bérösszegének elengedését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a nagytótfalui leányegyház tulajdonát képező 4 hold földet a teljesített felügyelet némi díjazásául kérévényző Surányi Lajos szalárdi lelkész használatába ismét átbocsátja, elengedvén egyszersmind az általa folyó évről fizetendő 16 frt haszonbérleti összegét is.

80. szám. Surányi Lajos szalárdi lelkész, a lelkészi javadalomul szolgáló 20 hold és 2 vékás földnek luczernásul hat évre haszonbérbe adását tudomásvétel és helybenhagyás végett bejelenti.

A czélba vett haszonbérbe adást az egyházmegyei közgyűlés 3 évre föltétlenül helyben hagyja, azontúl azonban csak azon föltét alatt, hogy egy esetleges jogutód, a 3-ik év után, a folyamatban lévő gazdasági év végére a szerződést felmondhatja.

81. szám. Ugyancsak Surányi Lajos szalárdi lelkész megcsonkított lelkészi fizetésének az eredeti bérlevél szerinti kiigazítását kérelmezi.

Esperes és Pappszász Károly tanácsbíró, a kik e hó folyamán, hivatalos kiküldetésben Szalárdon különben is megjelennek — megbizatnak, hogy a presbytérium meghallgatásával az ügyben járjanak el s a tényleges javadalom és az eredeti bérlevélben kitüntetett fizetés közötti különbség okát földerítvén, a bérlevél csonkítatlan fenntartásáról gondoskodjanak, jelentésök mindenesetre bevéaratván.

82. szám. Háger Miklós darvasi lelkész, a presbytériumnak előleges meghallgatása nélkül a lelkészi lakon egy hasznavehetetlen kemencze helyett, vételár és szállítási díjjal együtt egy 17 frt 50 krba került vas-kályhát állíttatott be. Minthogy az egyháztanács viszkövetelését többszöri felszólításra sem volt hajlandó teljesíteni, sőt annak kifizetését határozottan megtagadta: az egyházmegyei közgyűlés határozatával követelése ki-egyenlítésének elrendelését kérelmezi.

A mennyiben ez az ügy az egyházmegyei közigazgatási bíróság elé tartozik: oda áttétetni s egyszersmind az esperes a szükséges intézkedések megtételére fölkéretni határoztatik.

83. szám. Olvastatott Háger Miklós darvasi lelkésznek fennálló gyámpénztári tartozása behajtása czéljából ellene foganatosított végrehajtás telfüggesztése iránt benyújtott kérvénye, igérvén hogy kötelezettségének a jövő év folyamán okvetlenül eleget tesz.

Az egyházmegyei közgyűlés a folyamodónak jelen évben szenvedett nagymérvű kárait tekintettel a végrehajtás felfüggesztését elrendeli, elvárván, hogy Háger Miklós lelkész a jövő évi október 1-ig, ígéretének minden to-

vábbi figyelmeztetés nélkül eleget tesz, mert ellenkező esetben a bíróságilag elrendelt végrehajtás rajta foganatosittatik. Miről folyamodó és egyházi ügyész jegyzőkönyvileg értesítettnek.

84. szám. A benyújtott segélykérvények elbírálására és az azok feletti véleményes javaslattételre:

Kocsis József elnöklete alatt Miskolczy Árpád tanácsbíró és Sulyok István jegyző kiküldetnek, jelentésük a gyűlés folyamán bevéartván.

85. szám. Olvastatott a segélykérvények elbírálására kiküldött bizottság véleményes javaslata, melynek alapján

a *pósalakai* ev. ref. egyház a hivek csekély száma és nagy szegénysége folytán: 189 frt, — a *fugyi-i* ev. ref. egyház adósságának törlesztésére, melyet a már is tulterhelt és nehéz helyzetök mellett erejüket a végsőig megfeszített hivek eszközölni képtelenek: 200 frt, — a *magyar-kakucsi* igen fontos felekezeti és nemzetiségi missiót teljesítő, ismeretes szegénységű kisdud egyház, templomépítés folytán előállott adósságának törlesztése czéljából 350 frt, s továbbá a *k.-nagyrévi* szintén nehéz körülmények között és idegen nemzetiség közé ékelve élő egyház, temploma és tornya javítási költségének fedezésére 300 frt; *Bokros Benedek* h.-k.-száldobágyi csekély fizetésű, nagy családú és folyton betegeskedő lelkész 150 frt, *Doma Gyula* fugyi-i lelkésztanító, ki kevés fizetéséből családját tartatani s gyermekeit neveltetni képtelen: 80 frt; *Háger Miklós* ez év folyamán tetemes kárt szenvedett darvasi lelkész 100 frt és végül *Nagy Sándor* nagymérvű anyagi nehézséggel küzdő váncsodi lelkész: 100 frt *közalapi segélyre* ajánlatnak; megjegyezvén, hogy az önhibájukon kívül folyamodó izeiket be nem küldő pótalakai egyház, pósalakai és váncsodi lelkészek, csak abban az esetben terjesztetnek fel az egyházkerületre, ha hiányaikat pártolni fogják.

86. szám. Olvastatott ugyancsak a segélykérvények elbírálására kiküldött bizottságnak a rendkívüli államsegély tárgyában beadott kérvényekről beterjesztett javaslata, mely szerint

a pósalakai ev. ref. egyház, Józsa Gábor pósalakai lelkész, Boór Károly pósalakai tanító, Képes János siteri tanító, Doma Gyula fugyi-i lelkésztanító, Acs Endre m.-kakucsi, Háger Miklós darvasi, és Nagy Sándor váncsodi lelkészek, a mennyiben nehéz anyagi helyzetök s elemi csapás következtében szenvedett káraik, közösségi előljáróságaiknak hiteles bizonyítványaival is igazoltatnak — a legmelegebben ajánltatnak, a pósalakai egyház és lelkész, valamint Nagy Sándor váncsodi lelkész hiányos kérvényeik felszerelésére utasítatván, különben az egyházkerületre felterjesztetni nem fognak.

87. szám. Ugyancsak a segélykérvényeket átvizsgáló bizottság javaslata folytán :

A k-nagyrévi egyház, temploma és tornya javítási költségeinek — valamint a m.-kakucsi egyház iskolaépületének kiigazítása czéljából, ismeretes nehéz anyagi helyzetök következtében Ref. segélyegyleti segélyre ajánltatnak, az előbbi utasítatván, hogy kérvényét a hiányzó melléklettel szerelje fel, különben föl nem terjesztetik.

88. szám. A mezőtelki-i lelkészi legelőügyben Nánássy Imre lelkész jelenti, hogy Mező-Telki községi előljárósága és ev. ref. egyháztanácsa nem hajlandók az egyházmegye 21 számú 1894. márcz. 30 ikán kelt végzésének eleget tenni és a 18 kat. hold lelkészi legelőnek külön kihasítását nem eszközölte.

Az egyházmegye az összes iratokat azzal adja ki dr. Fazekas Imre ügyésznek, hogy a 18 kat hold területű és az egyház nevére is telekkönyvezett legelőnek kiadására és elkülönítésére még egyszer felszólítván, a mennyiben ennek a felhívásnak kellő eredménye nem lenne : Mező-Telki községe esetleg a volt urbéresek ellen is a pereseljárást tegye folyamatba és az eredményről jelentsen.

89. szám. A püspöki-i óvoda helyiség tárgyában, az ottani egyházközség a néhai Papp Károlytól vett házat óvodai célra tovább is átengedni határozta, míg arra kis fitanítói lakásul szüksége nem leend és ezt a határozatot jóváhagyni kéri.

Miután a kérdéses ház megvételéről szóló adásvevési szerződés sem eddig bemutatva, sem most becsatolva nem lett: az egyházmegye a használatra vonatkozó egyháztanácsi végzést tudomásul veszi ugyan, azonban az ügyet azzal küldi vissza Püspöki ref. egyházközség tanácsához, hogy az eredeti szerződést az egyházmegyei ügyészhez átadván, őt az ingatlan tulajdonjogának az egyházközség javára való bekebeleztetésére kérje fel.

90. szám. Nagykereki község kéri, hogy leányiskolájának a régi jegyzői lakkal elcserélésére, továbbá a leányiskola építése czimén 2500 forintnak 5 évre kivetésére végre a kivetés kulcsának minden párra egy forintban és minden adó forint után 6 százalékban megállapítására vonatkozó határozatát az egyházmegye jóváhagyja.

Miután a körül irt s a nagykereki-i 102. sz. tkjkb-n 119. h. r. sz. alatt irt községi teleknek a nagykereki-i 101. sz. telekkönyvben A. II. 116. h. r. sz. alatt irt egyházi telekkel elcserélését Nagykereki község részéről Bihar-megye törvényhatósága 31/94. sz. végzésével már jóváhagyta, az egyházmegye a csere jogügyletet az egyháztanács felettes hatóságaként jóváhagyja és a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli, végre a leányiskola építés czimén kivetett 2500 forintra vonatkozó végzéseket, mint nem felebbezetteket nem érintvén, azokat tudomásul veszi.

91. szám. A magyar kir. igazságügyminiszterium 25272/93. sz. határozata „Kágyi Lajos rendes lelkésznek” a nagyváradi fogháznál alkalmazása tárgyában, kapcsolatban Kágyi Lajos kérvényével, melyben magát segédlelkész gyanánt bekebelezni kéri, tanácskozás alá kerülvén

az egyházmegye az igazságügyminiszterium leiratát tudomásul veszi, de egyben megállapítja magából a leiratból, hogy Kágyi Lajosnak fogház lelkészszé kinevezése, abban a feltevésben történt, mintha nevezett nagyváradi ev. ref. rendes lelkész volna, holott nevezett nem rendes, sem segéd lelkész és csak régebben volt egyik rendes nagyváradi lelkész mellett magán segédlelkész gyanánt alkalmazva. Ennélfogva az egyházmegye újra felírni hataroz e tárgyban a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez a czélból, miszerint az egyházkerület a nagyméltóságu m. kir. igazságügyminiszter urat tévedéséről felvilágosítani, különösen kifejezteni méltóztassék, hogy Kágyi Lajos most alkalmazott fogház lelkész mint nem rendes és nem is segéd lelkész : sem anyakönyv vezetői sem békéltető joggal nem bír, rendes lelkészi teendőket, pl. temetést tehát törvényes hatáskörrel nem végezhet. Viszont azonban méltanyosságból Kágyi Lajosnak már eltöltött fogház lelkészi éveit segédlelkészként eltöltöttnek megállapítja.

92. szám Sulyok István az 1894. évi 37. sz. közgyűlési határozat alapján az 1881. jul. 5-től az 1894-ik évig tartott egyházmegyei közgyűlések jegyzőkönyveinek betűsoros tárgymutatóját elkészítvén, azt bemutatja.

Az egyházmegye a nagy munkát igénylő mű elkészítését elismerő tudomásul veszi, a tárgymutató kinyomtatását elhatározza és elrendeli, hogy a mai kelettel és Sulyok István aláírásával ellátandó művön Sulyok István, mint a munka készítőjének neve megörökíttessék.

93. szám. Kisjenő egyházközsége tanítói fizetésének 400 frtra kiegészítését és e czélból 91 frt 33 kr. évi államsegélyt, Pelbárthida ugyanazért a czélért 129 frt 41 kr. államsegélyt, Nyüved 82 frt 05 kr, Siter a leánytanító fizetésére : 152 frtot, — Puszt-Ujlak 72 frtot, — Pósalaka 156 frt 20 kr, — Nagy-Szántó egyházközsége 50 frtot kérnek.

Az egyházmegye mindezeket a kérvényeket kellően felszereltnek s teljesítendőnek találván, azokat pártolólág főtiszteletű Püspök Urhoz azzal a kéréssel terjeszti fel, hogy a saját részéről támogató ajánlattal ellátni és visszaküldeni sziveskedjék. Eyszersmind a közgyűlés megbizsa az esperest, hogy a visszaérkezendő kérvényeket Biharmegye közigazgatási bizottságához adja be.

94. szám. Magyar-Kakucs egyházközsége iskola építésre 2000 frt államsegélyt, a tanítói fizetés kiegészítésére pedig 311 frt 59 $\frac{1}{2}$ krt évi államsegély gyanánt, — Nyüved egyházközsége végre Kügy pusztán állítandó elemi iskola tanítói fizetésére : 300 frt évi segélyt kér.

Az egyházmegye a kérvényeket pártolólág azzal a kéréssel terjeszti fel a főtiszteletű Püspök urhoz, hogy azokat saját ajánlatával is támogatva, a kellő időben beadhatás végett visszaküldeni méltóztassék. Eyszersmind a közgyűlés megbizsa az esperest, hogy a visszaérkezendő kérvényeket Biharmegye közigazgatási bizottságához adja be.

A 48-ik számtól a 73-ik számig jegyzette Zsigmond Ferencz e. m. jegyző.

A 73-ik számtól a 88-dik számig jegyzette Sulyok István e. m. jegyző.

A 88-ik számtól a 94-dik számig jegyzette dr. Várady Zsigmond e. m. jegyző.

J E G Y Z Ó K Ö N Y V E

a bihari ev. ref. egyházmegye közigazgatási bírósága 1894. szeptember 6-án tartott ülésének.

1. szám. A bíróság Szabó Károly egyházi és Ritoók Zsigmond világi elnökökkel, Csillag Lajos, Szemes László és Nádudvari Lajos, továbbá Miskolczy Árpád, Hegyesi Márton, Kiss Elek és K. Nagy Sándor tanácsbírákkal, végre dr. Várady Zsigmond jegyzővel megalakulván, tárgyalás alá vette Puskár Dávid és társainak adóügyi felebbezését.

Miután az egyházi törvények értelmében a közigazgatási bíróság tárgyalására az érdeklettek is megidézendők, a jelen esetben azonban meg nem hivattak és meg nem jelentek: a bíróság az ügyet az esperesnek azzal adja ki, hogy azt a legközelebbi bírósági ülésre újra kitűzván, a tárgyalásra felebbezőket is szabályszerűen idézze meg.

J E G Y Z Ö K Ö N Y V E

a bihari ev. ref. egyházmegye 1894.
évi szeptember 6-án tartott fegyelmi
bírószági ülésének.

Jelen voltak : Szabó Károly és Ritoók Zsigmond elnöklete alatt Nádudvari Lajos mint előadó, Csillag Lajos, Szemes László, Kiss Elek, Hegyesi Márton, Miskolczy Árpád, K. Nagy Sándor mint tanácsbírák, végre Dr. Fazekas Imre ügyész és Dr. Várady Zsigmond jegyző.

1. szám. Előadó a Csepelyi Menyhért fugyi-vásárhelyi lelkész elleni fegyelmi ügyben megtartott vizsgálat eredményét részletesen előterjeszti. Csepelyi Menyhért személyesen megkérdezettvén, kijelenti, hogy teljesen józan állapotban nem volt ugyan, de nem volt ittas állapotban sem; két pohár rumot ugyan gyomorgörcsének meggyógyítására a kérdéses alkalommal ivott, de ezáltal öntudatát egyáltalán el nem veszítette, az ablak betörésben nem részes, letartóztatása alkalmával rajta észlelt felindultsága pedig a két pohár rum némi hatásán kívül főleg az ok nélküli letartóztatás okozta méltánytalanságból eredt. Beismeri, hogy ezelőtti időkben, gyenge szervezeténél fogva, a szesz ital hatása meglátszott rajta, de semmiféle megbotránkozást el nem követett; ezután magát még szigorubban megtartóztatni igéri s az eddigi esetekért is ünnepélyesen bocsánatot kér. További kérdésre előadja, hogy az eset alkalmával azért ment a Széchenyi-utczán végig, mert szülői a Lakatos-utczán laknak, azokat akarta meglátogatni és e célból ezt a legeggyenesebb utat választotta.

Ezek után a bíróság ügyész vádjának és vádlott védelmének meghallgatása alapján a következő

i t é l e t e t

hozta :

Az egyházmegyei fegyelmi bíróság Csepelyi Menyhért fugyi-vásárhelyi ev. ref. lelkészt az egyházi törvények 301. §. 10. pontja alá eső vétségben vétkesnek mondja ki és ezért őt a 302. § b) pontja alapján feddésre itéli és a 8 frt 94 krt tevő vizsgálati költségeknek 15 nap alatt megfizetésére kötelezi, mert bizonyítva van, a mit maga vádlott is beismer, hogy nyilvános helyen ittas állapotban volt s ez az állapota a vádlottnak annál inkább beszámítható, minthogy a vádlott gyenge szervezetét már előbbi tapasztalásából ismerte.

Mely ítéletet elnök azonnal meghirdetvén, abban ügyész és vádlott megnyugodtak.

~~~~~

A bihari ev. ref. egyházmegye tanító-gyámolda

alapszabályai.

I. Czime:

1. §. Bihari ev. ref. egyházmegyei tanító gyámolda.

II. A gyámolda czélja:

2. §. A bihari ev. ref. egyházmegye tanítói, tanítónői, énekvezérei, tanárai és kisdédóvói özvegyei s árváinak évenkénti gyámdijban részesítése, s a szolgálatra képtelenné vált tanítók, tanítónők, énekvezérek, tanárok és kisdédóvók részére nyugdíj biztosítása.

III. A gyámolda tagjai:

3. §. A gyámolda kötelezett tagja az egyházmegye kebelében ez alapszabályok megerősítése után alkalmazandó minden rendes okleveles és állandósított tanító, tanítónő, énekvezér, tanár és kisdédóvó, az alábbi 6. és 7. §-okban kifejezett feltételek teljesítése után.

4. §. Az állásukról lemondott s világi pályára vagy más egyházmegye kebelébe átlépett tagok jogai, a gyámintézettel szemben megszűnnek: azonban addig, bármi czimen a gyámpénztárba tett befizetéseik 50 százalékát kamat nélkül visszakapják.

5. §. A gyámintézettel szemben jogokat szerzett tanítónő, ha ugyan ilyen jogokkal bíró kebelbeli tanítóhoz megy férjhez, a gyámintézettel szemben szerzett jogait elveszti: azonban addig, bármi czimen a gyámpénztárba tett befizetésének 50 százalékát kamat nélkül visszakapja.

1. *Jegyzet*: Az egyházmegye kebelében jelenleg működő azon tanítókra, tanítónőkre, énekvezérekre, tanárookra és kisdedóvókra, kik e gyámoldának eddig tagjai nem voltak, a beléphetés nyílt kérdésül hagyatik fenn.

2. *Jegyzet*: Az egyházmegye kebelében ideiglenes jelleggel alkalmazott tanítók, tanítónők, énekvezére, tanárok és kisdedóvók, a gyámoldának tagjai nem lehetnek, s tagsági, vagy belépési díj fizetésre sem kötelezhetők.

IV. Tagok kötelességei.

6. §. A tagok a gyámoldai alap javára a belépéskor egyszersmindenkorra életkor szerint fizetnek és pedig 20 éves életkort betöltött belépő 20 forintot; 21 éves életkort betöltött belépő 22 forintot; azaz a 20 éven felül minden év után a 20 forintra 2 forintot.

Az ily czimen befolyó jövedelmek az alaptökhöz csatolandók és el nem költhetők.

1. *Jegyzet*. Az egyházmegye kebelében jelenleg működő, vagy innen ezelőtt más egyházmegyébe költözött azon tanítók, kik régebbi szabályok alapján lettek tagjai a gyámintézetnek, e §-ban nem érintetnek.

2. *Jegyzet*. Az egyszer s mindenkorra fizetendő összeg, a belépő körülményei szerint négy év alatt törvényes kamattal egyenlő részletekben is törleszthető.

7. §. Minden tag fizet évenként a gyámoldai alap javára hivatali fizetése után egy kettő százalékot.

1. *Jegyzet*. A hivatali fizetés alatt, a tanítóknál az országos tanítói nyugdíj részére megállapított tanítói fizetés, a csupán énekvezéreknél pedig egyházaik által kiadott díjleveleikben kimutatott fizetés értendő.

2. *Jegyzet*. Az évi tagsági díjak mindenkor készpénzben a Canonica visitatio által szedtetnek be s számoltatnak el. Az ez idő szerint más egyházmegyében levő tagok által pedig — az eddigi szokás szerint — minden év december 15-ig a pénztárnok kezeihez küldetnek, vagy fizettetnek be.

3. *Jegyzet*. E §, a gyámintézet jelenlegi tagjaira is vonatkozik.

V. A gyámolda tagjainak jogköre.

8. §. A gyámolda tagjainak joguk van :
- a) a gyámoldai közgyűléseken részt venni ;
  - b) a gyűléseken indítványokat tenni ;
  - c) a vita tárgyát képező dolgokban szavazatukkal dönteni ;
  - d) a gyámoldai tisztviselőket megválasztani.

VI. A gyámolda alaptőkéjének forrásai.

9. §. A gyámolda alaptőkéje növekedik :
- a) az újonnan belépők által egyszer s mindenkorra fizetendő összegekkel (6. §.) ;
  - b) a gyámoldai tagok által hivatali fizetésük után évenként beadandó fél százalékkal. (7. §)
  - c) esetleges adományok, vagy ajándékokkal ;
  - d) az összes alaptőke évi kamatja $\frac{1}{5}$ -ének tőkésítésével.

VII. A pénztár kezelése.

10. §. A gyámolda alaptőkéje takarékpénztárilag kezelendő, azonban kellő vagyoni biztosságot nyújtó egyéneknek, vagy testületeknek első helyeni betáblázás mellett, a törvényben megállapított kamatozással kölcsön adható.

VIII. A segélyezés.

11. §. A segélyezés a polgári év végével határozatik el, s a segély mindenkor január hó első hetében utólagosan osztatik ki a segélyre jogosultak között.

12. §. Az évenként kiosztandó segély az év végével kimutatott egész tőke összes kamatának $\frac{4}{5}$ -része, melyből azonban előbb az évi jogos kiadások (21. 23. 24. §) levonatnak.

13. §. A kiosztandó segély összeg a nyugalmazott tanítók, tanítónők, énekvezérek, tanárok és kisdédóvók s ezek özvegyei és árvái közt, az árvákra a lentebbi 15. §-ban kifejezett külön intézkedések épségben tartásával, családonként egyeulően osztatik ki. A teljesen árva gyermekek részére, — ha ezeknek körülményeik igénylik —

a gyámoldai választmány, tagjai közül gyámot rendel, ki az ily árvák számára kiutalt segélyösszegek mikénti felhasználásáról a gyámolda választmányának számot ad.

14. §. A segélyezésre való jogosultságra megkívánatik, hogy az elhalt, vagy hivatal képtelenné vált gyámoldai tag — a gyámoldával szemben — mindennemű fizetési kötelezettségeinek eleget tett légyen. Elhalt gyámoldai tag családjának azonban megengedtetik, hogy a férj, illetve apa után fent maradt gyámoldai adósságot, az évenként esedékes segélyből oly arányban tartassák vissza, illetve törlesztessék, a milyen arányban azt az elhalt férj, vagy apa tartozott volna befizetni.

15. §. Segélyezendők :

a) az elgyengült, vagy elnyomorodott, hivataalképtelenné vált gyámoldai tagok s azok gyermekei, illetve a gyermekek közül a három legidősebb, a kik neveltetési pótlék czimen fejenként a szülőket illető gyámdíj $\frac{1}{5}$ -ét kapják ;

b) özvegy nők halálokig, vagy férjhez menetelőkig, a midőn a gyámdíjat saját személyökre örökre elvesztik ; az esetben azonban minden gyermek tekintet nélkül számukra fejenként $\frac{1}{5}$ -rész gyámdíjat nyer.

Az erkölcstelen élet folytatása által magokat megbélyegzett, vagy ev. ref. vallásukból kitért özvegy nők, a gyámdíj élvezetéből kizáratnak.

c) Egészen árvák — tekintet nélkül számukra — fejenként $\frac{1}{3}$ -ad gyámdíjban részesülnek ;

d) az újból férjesült tanító özvegy gyermekei — tekintet nélkül számukra — fejenként egyötöd gyámdíjat kapnak ;

e) árva fiuk ha tanulói pályán vannak 20 éves koruk betöltéséig segélyezendők a c) pont szerinti arányban ;

f) árva leányok 20 éves koruk betöltéséig, illetve férjhez menetelőkig segélyezendők a c) pont szerinti arányban ;

g) ügyefogyott, vagy nyomorék árvák, egész életök tartamán segélyezendők a c) pont szerinti arányban ;

h) árvák, kik árvaházban vagy ily jellegű intézetben vannak ingyenesek gyanánt elhelyezve, ez idő tartamára segélyt nem nyernek ;

i) azon tanítók, kik önvétségük miatt egyházi vég-
érvényes ítélettel hivataluktól megfosztattak, a gyámolda
jótékonyágában nem részesülnek; az önvétségük nélkül
szenvedő nők és gyermekek segélyezendők és pedig a
nők egyketted, a gyermekek pedig a három legidősebb
egyenként egyötöd gyámdijban.

Jegyzet. Árva fiúk és leányok rendszerént csak be-
töltött 18 éves korukig, illetve férjhez menetelőkig segé-
lyezendők, kivételt csak az e) f) és g) pont alattik ké-
pezvén.

IX. Segélyezés módja.

16. §. A családfő halálával, vagy hivatal képtelenné
lételével, illetve nyugdíjaztatásával a segélyezés meg-
kezdődik, a legközelebb következő év jannár hó 1-én.

17. §. A gyámdijat igénylők — jogosultságukat
igazoló bizonyítványaikat a gyámolda pénztárnokához
adják be. E bizonyítványok a következők:

a) Családi értesítő, mely feltünteti a gyámdijban
részesítendő gyermekek életkorát. Ez okmány egyszer s
mindenkorra az első gyámdij kiadása előtt beadandó;

b) az anya életben létét és özvegyi állapotát, vala-
mint a gyermekek életben illetve tanulói pályán létét
igazoló bizonyítvány, mely a gyámdij felvételét nyug-
tató okmányra vezetendő.

18. §. A gyámdij minden egyes jogosult részére
egészben adatik ki, a 11-ik §. szerint.

X. A segélyezés megszűnése.

19. §. Megszűnik a segélyezés minden jogosultra
nézve — személyét illetőleg — ha meghal; özvegyre
nézve: ha férjhez megy; vagy erkölcstelen életmód foly-
tatása által magát megbélyegzi; vagy ev. ref. vallásából
kitér (15. §. b.) árvákra nézve, ha a meghatározott kort
elérik.

XI. Tisztviselők; azok teendője s díjazása.

20. §. A gyámolda ügyeit a tagok által 3 évre
választott elnök, alelnök, pénztárnok, jegyző és 5 választ-

mányi tag vezeti. A szavazás vagy személyesen a gyámoldai közgyűlésen, vagy az elnökhöz czimzetten levéleg eszközöltetik.

A választás eredménye az egyházmegyei közgyűléshez megerősítés végett azonnal felterjesztendő.

21. § Az elnök teendője: A gyámoldai közgyűlést évenként egyszer, február utolsó, vagy márczius hó első felében, a választmányt pedig a körülményekhez képest többször is, de ezt is legalább egyszer évenként a segélyösszegek megállapítása végett összehívni; azokon elnökölni; a választmány által megállapított kiadásokat utalványozni; általában a gyámolda anyagi és erkölcsi érdekeit előmozdítani.

Jegyzet. Gyámoldai elnök a gyámolda érdekeiben tett kiadásai visszatérítésén kívül, évenként 5 frt tiszteltdíjat utalványoztat ki maga részére.

22. §. Alelnök teendője: elnököt akadályoztatása esetében helyettesíteni.

23. §. Pénztárnok teendője:

a) minden — a gyámolda javára — befolyó jövedelmet gyümölcsöztetni; a bevételekről és kiadásokról naplót vezetni s bevételi és kiadási tételeit szabályszerű okmányokkal igazolni;

b) a közgyűléshez minden évben három párban készített számadást terjeszt be a gyámpénztár állásáról.

Jegyzet. A pénztárnok számadását a választmány vizsgálja meg; a felmentést a szokásos tentartások kifejezése mellett ez adja meg s felülvizsgálás végett az esperesi hivatal útján az egyházmegyei egyéb pénztárakat vizsgáló bizottsághoz — egy példányban — ez juttatja el. A számadás egyik példánya tanítói levéltárba tétetik; a második példány az egyházmegyei egyik pénztárak számadásaival kapcsolatosan köröztetik; a harmadik példány pedig pénztárnok kezeinél marad.

c) Pénztárnok a gyámolda összes vagyonáról vagyoni és erkölcsi felelősséggel tartozik.

d) Pénztárnok évi díja 30 forint. Ezen kívül a gyámoldai alaptőke betáblázás mellett gyümölcsöző kamatainak 10 százaléka.

24. § A jegyző teendője : A választmányi és közgyűlések jegyzőkönyveinek vezetése, az egyeseket érdeklő kiáltványoknak elnöki uton megküldése.

Évi díja 15 frt.

25. §. Választmányi és közgyűléseken minden tag megjelenni köteles, az elmaradás elnöknél írásban igazolandó.

26. §. Választmányi ülés megtarthatására, elnökön, pénztárnokon és jegyzőn kívül legalább három választmányi tag jelenléte szükséges.

27. §. Közgyűlés megtarthatására az elnökön jegyzőn, pénztárnokon s a választmányi tagokon kívül — kik hivatalból tagok — a gyámolda összes tagjainak legalább egyharmada szükséges ; ha ennyi meg nem jelennek — az újabban összehívandó közgyűlésen a jelen levők — tekintet nélkül számukra — végérvényesen határoznak.

28. §. Ugy a választmányi, mint a közgyűlésekről vezetett s hitelesített jegyzőkönyvek, az esperesi hivatalhoz azonnal felterjesztendők.

XII. Záradék.

29. §. Az alapszabályok rendesen minden hat évben, de a körülményekhez képest időközileg is átnézendők s esetleg helyesbitendők, mindaddig, míg a gyámoldának 5 tagja leend, s addig az alaptőkét — a fentebb előirt szabályok szerint — a választmány kezeli. Ha pedig a részvényes tagok száma 5-nél kevesebb leend és egy év lefolyása alatt belépő nem jelentkeznék, azon esetben a tőke további kezelésére a debreczeni ev. ref. főiskola kéretik fel, e következő feltételek alatt :

a) a debreczeni ev. ref. főiskola az átvett tőkét örök időkre fentartja s kezeli, melyért az összes tőke kamatainak egytizede a főiskola szabad rendelkezésére bocsáttatik ;

b) az összes tőke kamatainak kilencz tizede az azon időben segélyezendő elgyengült tanítók, tanító özvegyek és árvák segélyezésére — egyenlő arányban — egészen kiosztandó.

c) Azon esetben, ha segélyezendő gyámoldai tagok nem lesznek, az összes tőke kamatjának hét tizede a debreczeni ev. ref. főiskolában tanuló szegény tanulók ösztöndíjául osztassék ki minden évben, egy tizede a kezelésért a főiskola részére marad, két tizede pedig évről-évre tőkésítettik.

d) A szegény tanulók közt kiosztandó ösztöndíjhoz elsőbbségi joggal birjanak azon tanulók, kik a bihari ev. ref. egyházmegye közgyűlése által kiállított bizonyítvánnyal beigazolják, hogy az ösztöndíj tőkéjét összerakó részvényes tagok valamelyikétől származtak. A rokonság csak a másod unokáig jogosíthat bárkit is az ösztöndíj elnyerésére nyújt: közelebbi rokonság az elsőbbséghez jogot. Ha ilyenek nem lesznek, az ösztöndíjra a bihari ev. ref. egyházmegye ajánlhat — az ezen egyházmegyében hivataloskodó ev. ref. felekezeti tanítók gyermekei közül — segélyezendőket.

30. §. Az átnézett s esetleg helyesbitett alapszabályok megerősítés és egyházmegyei jegyzőkönyvben ki nyomtatás végett az egyházmegyei közgyűléshez mindenkor felterjesztendők.

31. §. Ez alapszabály érvénybe lép a megerősítő egyházmegyei határozat meghirdetésekor.

Szabó Lajos, m. k.

Bokros István, m. k.

mint a hitelesítéssel megbízottak.

Dankó Sándor,

elnök.

Daróczi József,

választmányi jegyző.

Betürendes tárgymutató

az 1894. szeptemberi egyházmegyei közgyűlés jegyző-
könyvéhez.

Betűsoros tárgymutató 1881—1894 ig kinyomatni rende tetik s a muukáért Sulyok István lelkész- nek elismerés nyilvánittatik	92
Bojti faiskola adás-vételi ügye jóváhagyatik s a ke- rületre felterjesztetik	67
Csák Máté elnöklete alatt számvevőszék alakittatik	73
Csatár az iskoláztatásra vonatkozó törvény megtar- tására utasittatik	54
Csatár utasittatik rossz állapotban levő temploma jó karba hozására	55
Darvas lelkészi laka jókarba hozására utasittatik . .	55
Darvas harangalapjából 100 frtot 3 évre kamat nélkül kölesön vehet	66
Egyházak az egyházközségi gyűlés szervezésé e fel- hivatnak	73
Egyházmegyei közgyűlések megnyitásánál a régi gya- korlat fentartatik	62
Egyházmegyei tanácskozási szabályzat jövőre is fen- tartatnak	73
Egyháztanácsi határozatok végrehajtására az egyházak utasittatnak	53
Egyházi vagyonskönyvek „Jelentő iveinek“ felülvizs- gálására a tanácsbírói kar megbizatik	63
Esperes jelentése 1894. márczius 30-tól 1894. szept- ember 5-ig	50
Esperes megbizatik, hogy a nazarenusokról évenként kimerítő statisztikai adatot vegyen föl	52
Fazekas Imre dr. egyházmegyei ügyészszé ezen cyklusra ismét megválasztatik	73

Fogházi lelkészség ügyében az egyházkerületre fel- irat intéztetett	91
Fugyi lelkészi laka jókarba hozatalára utasított	55
Furtai kántor-organista fitanításában Kovács Endre megerősített	71
Furtai tanítói díjlevelek alakhiány miatt vissza- küldetnek	72
Gyülekezeti szegények és árvák gondozása ügyében bizottság neveztetett ki	73
Háger Miklós darvasi lelkész követelése a presby- tériummal szemben közigi bírósághoz tétetik . .	82
Háger Miklós gyámpénztári tartozásában a végre- hajtás felfüggesztetik	83
Kágyi Lajos fogházi lelkészkedése segédlelkészségnek beszámíttatik	91
Karsai János a m.-keresztesi leánytanításában meg- erősítetik, esküvője elhalasztatik	70
Kovács Endre a furtai kántor organista fitanításá- ban megerősítetik, bekebelezetik	71
Kis-Marjának a harangöntés engedélyeztetik, a ki- vetés erre osztályba sorozással engedtetik meg .	68
Kis-Jenő tanítói fizetése pótlására 91 frt 33 kr állam- segélyre ajánltatik	93
Köri iskolalátogató tisztségre történt választások jóváhagyatnak	59
Közalap segélyre ajánltatott 4 egyház és 4 lelkész .	85
Közigazgatási bírósági időközi tanács alakíttatott . .	73
Körösnagyrév az iskoláztatásra vonatkozó törvény megtartására utasított	54
Körösnagyrév utasított temploma jókarba hozására	55
Körösnagyrév misszionáriusának a hívek statisztikai kimutatására utasítás adatott	64
Lelkeszi gyámintézet alapszabálya módosított . .	61
Lelkeszi országos gyámintézetre egyházmegyei véle- mény adatott	60
Lelkeszi temetkezési segély pénztár alapszabálya Hegyesi M. és Sulyok Istvánnak felülvizsgálatra jelentés tétel mellett kiadatott	77
Magyar-Kakucs új iskola építéshez 2000 frt egyszer mindenkori tanító évi fizetése kipótlásához 311 forint 59 és fél kr államsegélyre ajánltatott	93

Mező-Keresztesen a nagyobb leánytanítószágban Kar- sai János megerősítettett	70
Mező-telki-i legelőügy iratai a 18 kat. hold kihasit- tatása, esetleg per indítás végett ügyésznek ki- adott	88
Nagykerek-i leányiskola épülete jobb karba hozására felhivatott	55
Nagykerek-i leányiskola csere ügylete s építési kive- tése jóváhagyatott	90
Nagyotótfalu leány egyház követelése ügyében, ügyé- sz-i jelentés — bizottság neveztetik	75
Nagyszántó lelkész-i lakának jobb karba hozatalára utasított	55
Nagyszántó tanítói fizetése pótlásához 50 frt állam- segélyre ajánltatott	93
Nagyváradi prot. felsőbb nőnevelő intézetről bizott- sági jelentés tétetett a gyűjtésről	78
Nazarénusokról kimerítő statisztikai adatok felvéte- lére esperes felhivatik	52
Nyüved lelkész-i laka építéséhez 500 frt kölcsönt fel- vehet	65
Nyüved tanítói fizetése pótlásához 82 forint 5 kr államsegélyre ajánltatik	93
Nyüved a Kügy pusztán felállítandó új iskola tani- tói fizetéséhez 300 frt államsegélyre ajánltatik	94
Pelbárhida lelkész-i laka s temploma jobb karba ho- zatalára utasított	55
Pelbárhida lelkészéül Zagyva Gyula megerősítettik	56
Pelbárhida tanítói fizetése pótlásához 129 frt 41 kr államsegélyre ajánltatik	93
Pósalaka tanítói fizetése pótlásához 156 forint 20 kr államsegélyre ajánltatik	93
Puszt-Ujlak tanítói fizetése pótlásához 72 frt állam- segélyre ajánltatik	93
Püspöki utasított, hogy óvoda helyiségét az ügyész közbejöttével nevére irassa	89
Rendkívül államsegélyre egy egyház, 5 lelkész és 2 tanító ajánltatott	86
Ref. segélyegyleti segélyre M.-Kakucs és K.-Nagy- rév ajánltatott	87
Segélykérvények elbirálására bizottság küldetett ki	84

Siter leánytanítója fizetése pótlásához 152 frt állam- segélyre ajánltatott	93
Sulyok István lelkésznek az 1881—1894. évi betü- soros tárgymutató elkészítésért elismerés	92
Surányi Lajos szalárdi lelkésznek, a nagytótfalui be- szolgálásért 4 hold föld visszaadatik	79
Surányi Lajos 20 hold és 2 vékás hivatali földjét luczernásnak 3 évre feltétlenül kiadhatja	80
Surányi Lajos megcsonkított fizetése ügyében esperes és Pappszász K. kiküldetnek	81
Számvevőszék Csák Máté elnöklete alatt megalakit- tatik	73
Szemes László a gyülekezeti szegények s árvák ügyé- ben kiküldött bizottság elnökéül kineveztet . . .	73
Tanító gyámolda alapszabályai jóváhagyattak s ki- nyomatni rendeltettek	69
Tanítói javadalmat képező ingatlanok az egyházak névére irassanak	76
Tankönyvekből többnek jóváhagyására az egyh ke- rület felkérletett	58
Tanügyi bizottság jelentése 1894-ről	57
Tóth Albert pelbárthidai elhalt lelkész emléke meg- örökítettik	51
Tóth József-féle lelkészgyámoldai tartozást ügyész behajthatónak jelenti	74
Ügyészsze dr. Fazekas Imre, ezen cyklusra meg- választatott újból	73
Zagyva Gyula a pelbárthidai rendes lelkészségben megerősítettett	56

